

مرور سیستماتیک پژوهش های رباتیک در حوزه آموزش: درس هایی از گذشته و مسیرهای آینده

ناصر اژدری فام *

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی وضعیت توسعه دانش، شناسایی خوشه های موضوعی اصلی، تحولات مفهومی و بازیگران کلیدی در حوزه رباتیک آموزشی می باشد. روش تحقیق در پژوهش حاضر از حیث هدف کاربردی و از لحاظ روش شناسی پژوهشی کمی است و به روش مرور سیستماتیک انجام شده است. جامعه آماری پژوهش، ۲۴۸ پژوهش پس از انجام غربالگری بین سال های ۲۰۱۰ تا کنون می باشد. برای تجزیه و تحلیل از نرم افزار VOSviewer استفاده شد. بر اساس یافته های پژوهش در حوزه های اصلی مورد مطالعه در ربات های آموزشی از سال ۲۰۱۰ تا کنون محور های مطالعاتی ربات های آموزشی، فناوری آموزشی و توسعه تفکر محاسباتی، مطالعاتی که به تاثیرات ربات های آموزشی بر روی دانش آموزان و همچنین دانش آموزان استثنائی، محیط تعاملی، کارایی و بهره وری، دستاوردهای دانشی و برنامه تحصیلی متمرکز بوده است. در مورد تحول زمانی، یافته های پژوهش نشان داد، اولویت ها و موضوعات تحقیق در طول زمان تکامل یافته اند و مفاهیم کلیدی مانند یادگیری، خلاقیت و تاثیرات ربات های آموزش در طول زمان تکرار شده اند. در حوزه همکاری های بین سازمانی نیز یافته های پژوهش نشان داد میزان این همکاری ها بسیار پایین بوده و حوزه مطالعاتی مورد نظر از ادبیات پراکنده ای برخوردار می باشد که بیشتر از ادبیات علمی امریکا و اتحادیه اروپا تاثیر پذیرفته است. در جمع بندی از یافته های پژوهش می توان اشاره داشت این حوزه مطالعاتی در سال های اخیر رشد پر شتابی داشته و بنظر می رسد در سالهای آتی و با گسترش فناوری های نوین در حوزه رباتیک، و گسترش هوش مصنوعی بیش از پیش مورد توجه رشته های علوم تربیتی و سایر رشته ها و اثرگذار در فرآیندهای آموزشی آنها قرار گیرد.

واژگان کلیدی

آموزش رباتیک، خلاقیت، یادگیری، بررسی سیستماتیک، کتاب سنجی

* عضو هیات علمی دانشگاه پیام نور بناب

نویسنده مسؤول یا طرف مکاتبه: ناصر اژدری فام naserajhdarifam@gmail.com

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۳/۰۶/۲۵

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۲/۱۲/۱۴